

Teme: Direktor TZ Mali Lošinj, Grad Mali Lošinj,

Unije - nebrušeni dragulj lošinjskog arhipelaga

Otok bez automobila, gužvi, vreve i buke koja često prati suvremeni način života - Unije kao da žive svojim ritmom koji se još uvijek nalazi jednom nogom u bukoličkoj prošlosti Sredozemlja, sa svim blagodatima, ali i poteškoćama tog razdoblja.

Brod "Unije" ulazi u malološinjsku luku svakoga jutra. Na njemu su Suščani, katkad poneko s Malih ili Velikih Srakana i Unijani. Jedna od putnica je i Kristina Bousca, stanovnica Unija.

- Kupnja za mene i za susjede i vraćamo se nazad, poručila je.

Vremena za razgovor nema mnogo jer treba obaviti što više u malo vremena. Brodska linija nudi stanovnicima pučinskih kvarnerskih otoka oko 4 sata da obave što trebaju u Malom Lošinju i vrate se kućama.

Jedna redovita brodska linija po danu spaja Unije s Malim Lošinjem. U zimskim mjesecima to je dovoljno. Naravno, sve ovisi o vremenu, ako vrijeme dopusti.

Damir Micudaj vjerojatno je prvi kojeg ćete susresti kad uplovite u luku Unije. Doselio se iz Zagreba prije 15 godina. Odradio je sezonu u restoranu, zaljubio se u Unije, pronašao ljubav života i ostao na otoku.

- Sad sam zaposlen u Županijskoj lučkoj upravi, tako da je to razlog da se može živjeti i raditi. Imam djevojku i ona tu radi, zajedno smo, opisao je svoj život na Unijama.

Rijetki zimski posjetitelji Unija, vjerojatno će susresti i Roberta, predsjednika mjesnog odbora. Njegovi preci na otok su stigli prije 500-tinjak godina, a on je kao dobar domaćin pozvao na kavu.

Simpatična Nepalka Yamuna Singh Thakurst na Unijama je godinu i pol, omiljena je u mjestu i dobro se prilagođava.

- Imamo beskrvasni kruh, iz kalupa i krumpirov, opisala je ponudu u pekari.

Osim pekare, u jutarnjim satima otvorena je još jedna mala butiga.

Automobila na otoku nema. Osnovna prijevozna sredstva su motocikli raznih generacija, traktori i kvadovi.

Otok se godinama bori s padom broja stanovništva. U zimskim mjesecima tu je oko 50 ljudi, s radnicima, većinom građevinskim koji obnavljaju nekretnine.

- Imamo mise nedjeljom. Naš župnik je župnik i Suska i Unija. On živi i stanuje na Susku. Nedjeljom dođe ovdje, održi misu i vrati se na Susak, objasnio je Robert Nikolić, predsjednik Mjesnog odbora Unije.

Preko puta crkve je i škola, ali u njoj već neko vrijeme nema učenika.

- Ona se nažalost zatvorila prije četiri godine. Sva mladost je otišla, rekao je.

Osnovnu školu na Unijama je završio Borna. On i njegov brat najmlađi su Unijani.

- Zimi je pusto, nema baš ljudi, nema nikakvih događaja. Ljeti bude ljepše, dođe dosta turista, ljudi i prijatelja. Atmosfera bude bolja. Zimi se radi poljoprivreda, malo se ide u ribolov, na lignje, opisao je život na otoku Borna Bousca.

Unije su raj na zemlji. Nastanjene su od prije staroga vijeka, a najviše ljudi na otoku bilo je početkom 19. stoljeća. Oko 80 preostalih bore se da otok potpuno ne opusti.

Za to je nužna osnovna infrastruktura. Gradi se vodosprema, uređuje kanalizacija, priželjkuje spajanje na lošinjski vodovod.

- Mi smo optimisti, to bi trebalo pitati nekoga u Hrvatskim vodama. Optimistično predviđanje, optimistično u roku od 10 godina, rekao je Nikolić.

Bolji uvjeti za život stalnih stanovnika se naziru. Kada dođe voda, moći će se navodnjavati veliko plodno polje. Sada tu pasu ovce i istarska goveda Poljoprivredne zadruge, čije je meso poslastica za gurmane, no velik je problem transport na kopno.

Unijani vape za trajektom koji bi na otok mogao dovoziti veći teret na kamionima jer bivši turistički brod preuređen u trajekt ne može prevoziti kamione.

U polju je i uzletno-sletna pista. To je posebna priča. Prije deset godina postojala je stalna avionska veza s Lošinjem. Let je trajao nekoliko minuta. Zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa dugo je bila izvan prave funkcije. No i to je napokon riješeno, pa se već ovoga proljeća očekuju novi avioturisti.

- To je jedini aerodrom na Mediteranu udaljen samo 300 metara od plaže i 600 od mjesta, tvrdi Nikolić.

Otok je pomalo neotkriveni dragulj, no ovoga bi ga proljeća mogla upoznati i šira javnost jer postaje dio velike biciklističke utrke "4 Islands".

- Jedan od proizvoda koje razvijamo na Unijama je outdoor turizam. Imamo preko 30 km puteva na Unijama. Podijeljeni su na pješačke i biciklističke staze. Imamo ih i digitalizirano, ispričao je Dalibor Cvitković, direktor Turističke zajednice Malog Lošinja.

Potencijal Unija je golem. U planu je izgradnja marine u prekrasnoj odlično zaštićenoj uvali Maračol. Eto i tu potencijalnih novih radnih mjesta. Samo da se nešto od planova ostvari i depopulacija će postati prošlost, a zimi puste kale i luka mogle bi se ispuniti smijehom nove djece.

<https://magazin.hrt.hr/price-iz-hrvatske/unije-nebruseni-dragulj-losinjskog-arhipelaga-12553740>

KLJUČNE RIJEČI:

AUTOR:
NN